

lighed, at noget Lignende skulde kunne udvikle sig her, dersom en Kirkeforsamling kom istand. Jeg troer, at naar man undersøger de Elementer, som have fremkaldt hele Dyrøret, og naar vi navnlig dertil ville søge den almindelige Grund, saa ville vi bemærke, at de, som have været de egentlige Drivere og Ledere deraf, i det Hele taget ere de, som have faaet den tydst videnskabelige Dannelse med alle de Mangler, som derved flæbe, og at Dyrøret sandelig ikke er udgaaet fra Kirken, men fra den videnskabelige Universitetsdannelse, hvorpaa der vistnok kan være meget at udsætte, og det maa tilregnes denne, naar saamange Embedsmænd, saavel i den militaire som i den geistlige Stand, og Rægfolk have gjort sig skyldige i en saa stor Udaad.

Der er et andet Spørgsmaal, som den ærede Taler berørte og som har større Betydning med Hensyn til den Gjenstand, vi her nærmest omhandle, nemlig det eiendommelige Forhold, som er opstaaet med Hensyn til Slesvig, derved at Soldgrændsen er ophævet. - Jeg maa tilstaae, at den ærede Finantsministers Bemærkninger i denne Henseende have ikke for mig været aldeles beroligende. Det kan ikke nytte, at vi dølg for os selv, at Slesvig er indlemmet med i vore finantsielle Forhold, hvad de indirecte Skatter angaaer, uden at der dog er taget et saadant Hensyn til Slesvig i Budgettet, at den Uklarhed, som derved finder Sted i de finantsielle Forhold, kan forsvinde. Man kunde mulig have ordnet det saaledes, at der var blevet fastsat et vist Dvotaforhold, hvori Provindsen Danmark og Hertugdømmet skulde deeltage i Soldvæsenets og Consumtionens Overskud; derved vilde man vel have sikket Provindsen Danmark en forholdsvis Deel i dette Overskud, medens det dog maaskee paa den anden Side ikke vilde have været anbefalelsesværdig at følge denne Fremgangsmaade, da det maaskee kunde synes, som om det var en Nutydning af, at man tænkte paa længere at holde Slesvig i den særegne Tilstand, hvori man for Tiden holder

det; men nægtes kan det ikke, at naar vi gjøre Regning paa, at det slesvigiske Overskud skal komme, jeg veed ikke om jeg skal kalde det, de fælles Finantser, eller Provindsen Danmarks Finantser tilgode, saa gjør det en væsentlig Forskjel, hvilke Udgifter der bevilges i Slesvig eller ikke. I denne Henseende har jo den høitærede Finantsminister, ligesom alle de andre ærede Medlemmer af Ministeriet, frastrevet sig Magten, idet der er bleven indsat en Mand, som kun staaer under Kongen, og under sit eget Ansvar kan decretere til Udgift det, som han maatte finde for godt. Vi kunne altsaa egentlig ikke vide, hvormeget han vil lade blive tilbage af Slesvigs Indtagter til de af os voterede Udgifter, thi han staaer jo aldeles selvstændig uden noget Ansvar for Ministeriet, og hans Anskuelse om hvad der kan være fornødent eller ikke med Hensyn til Slesvig, er Noget, hvorom vi jo her ikke kunnet danne os noget Begreb. Dette er uimodsigeligt et meget forvirret Forhold, naar Finantserne saaledes have to Kilder, hvoraf den ene staaer under Rigsdagens Tilsyn, og med Hensyn til hvilken den udøver Bevillingsret, medens den paa den anden aldeles ikke udøver nogen Indflydelse. Denne Dobbeltthed, denne ganske særegne Stilling for Slesvigs Bedkommende, beviser atter, at Budgettet ogsaa maa bære det samme Præg af Uklarhed, og at man ikke kan have nogen egentlig Mening om, hvad der maatte beslattes i Henseende til selve Udgiftsposterne. Denne hele forvirrede Tilstand er en saadan, at man meget maatte ønske den forebygget derved, at Forholdene allerede nu blive mere ordnede med Hensyn til Slesvig. Saa længe der ikke tages nogen passende Bestemmelse i denne Henseende, saalænge denne Uklarhed vedbliver, skønner jeg ikke rettere, end at Rigsdagens Skattebevillingsret bliver uden virkelig Betydning og i flere Henseender kun et Skin, idet der bliver Meget, som synes at være Noget, og som dog i Grunden ikke er noget.